

استانداردهای ملی بذر گندم

الف) استاندارد مزرعه تولید بذر گندم

عنوان استاندارد	پایه (پرورشی ۳)	مادری	گواهی شده
حداقل تناوب (سال)	۲	۲	۱
حداقل ایزولاسیون (متر)	۵	۵	۳
حداکثر بوته‌های سایر ارقام و Off-type (سنبله به سنبله)	۱/۴۰۰۰	۱/۲۰۰۰	۱/۱۰۰۰
حداکثر بوته‌های سایر محصولات (بوته)	۱/۲۰۰۰۰	۱/۸۰۰۰	۱/۴۰۰۰
حداکثر علف‌های هرز غیرمجاز: (بوته در هکتار) *	۰	۱۰۰	۲۰۰
حداکثر بوته‌های بیمار: (سنبله به سنبله)			
آلوده به سیاهک پنهان	۴/۱۰۰۰۰۰	۷/۱۰۰۰۰۰	۱/۱۰۰۰۰۰
آلوده به سیاهک آشکار ***	۰	۱/۱۰۰۰۰۰	۲/۱۰۰۰۰۰
آلوده به فوزاریوم سنبله گندم ****	۲/۱۰۰	۵/۱۰۰	۵/۱۰۰

* علف‌های هرز: هفت بند (*Polygonum convulvolus*)، یونجه زرد (*Medicago officinalis*, *Medicago indicus*)، ترب یا تربچه وحشی (*Raphanus raphanistrum*) و شلمی یا شلغمی (*Rapistrum rugosum*) به عنوان علف‌های هرز مزاحم می‌باشند و چنانچه وجود این علف‌های هرز و یا سایر علف‌های هرز در مزرعه باعث اختلال در بازرسی مزرعه گردد، بازرس مزرعه می‌تواند نسبت به حذف مزرعه اقدام نماید.

** انجام تست‌های آزمایشگاهی سلامت بذر برای بذور گندم در نمونه‌هایی که مشکل خاص دارند انجام می‌گیرد.

*** فاصله ایزولاسیون در طبقه پرورشی ۳ از مزارع همجوار که آلودگی به سیاهک آشکار داشته باشد در صورتی که آلودگی بیشتر از ۱/۵ درصد است و در طبقات مادری و گواهی شده در صورتی که آلودگی بیشتر از ۵/۰ درصد است؛ برابر ۱۵۰ متر می‌باشد.

**** درصد شدت بیماری فوزاریوم سنبله گندم: منظور تعداد سنبلچه‌های آلوده در یک سنبله می‌باشد. سنبله‌هایی آلوده به شمار می‌روند که حداقل تعداد ۵ درصد از سنبلچه‌های آن آلودگی نشان دهد. گونه غالب عامل بیماری فوزاریوم سنبله گندم در ایران *Fusarium graminearum* است و گونه‌های *F. subglutinans*، *F. proliferatum*، *F. culmorum*، در درجه بعدی اهمیت قرار می‌گیرند.

ب) استانداردهای بذر گندم

گواهی شده	مادری	پایه (پرورشی ۳)	عنوان استاندارد
۹۸	۹۸	۹۸	حداقل خلوص بذر (درصد)
۲	۲	۲	حداکثر مواد جامد (درصد)
			حداکثر تعداد سایر بذرها: (در ۱۰۰۰ گرم بذر)
۱۶	۸	۰	علف‌های هرز غیرمجاز
۱۲	۶	۲	سایر محصولات
			بیماری‌های بذرزاد، بذر آلوده به:***
۷۰۰	۵۰۰	۳۰۰	سیاهک پنهان گندم (تعداد تلیوسپور در گرم بذر)
۰/۱	۰/۰۵	۰	سیاهک آشکار گندم (درصد)
۵	۵	۲	فوزاریم سنبله گندم (درصد)
۸۵	۹۰	۹۰	حداقل جوانه زنی (درصد)
۱۲	۱۲	۱۲	حداکثر رطوبت بذر (درصد)

ج) علف‌های هرز غیرمجاز در مزارع تولید بذر گندم و جو کشور برای سال ۱۳۹۴

خانواده	نام علمی	نام فارسی
Poaceae	<i>Hordeum spontaneum</i>	جودره
Poaceae	<i>Secale cereale</i>	چاودار وحشی
Poaceae	<i>Avena fatua</i> , <i>A. ludoviciana</i>	یولاف وحشی
Asteraceae	<i>Acroptilon repens</i>	تلخه
Fabaceae	<i>Glycyrrhiza glabra</i>	شیرین بیان
Fabaceae	<i>Vicia villosa</i>	ماشک
Fabaceae	<i>Lathyrus cicera</i>	خلر
Malvaceae	<i>Malva sylvestris</i>	پنیرک
Convolvulaceae	<i>Convolvulus arvensis</i>	پیچک
Apiaceae	<i>Turgenia latifolia</i>	ماستونک
Apiaceae	<i>Lisaea heterocarpa</i>	باسک دندان